

Dyslexieprotocol

Versie januari 2016

Verantwoording:

Met behulp van dit protocol houden wij zicht op de onderwijsbehoeften en ontwikkeling van kinderen met lees- en/of spellingsmoeilijkheden (risicolezers) en stemmen wij de extra hulp die deze leerlingen nodig hebben daarop af.

Daarnaast waarborgt dit protocol de dossieropbouw, ten behoeve van een eventueel dyslexieonderzoek.

Dit protocol is gebaseerd op het "Protocol Leesproblemen en Dyslexie", van Scheltinga, Gijsel, Van Druenen en Verhoeven.

Leeswijzer:

Het dyslexieprotocol heeft 4 hoofdstukken, welke onafhankelijk van elkaar te lezen zijn.

Hfst 1 - signaleringskalender en hulpstructuur groep 1 en 2 - pag. 2

Hfst 2 - signaleringskalender en hulpstructuur groep 3 - pag. 4

Hfst 3 - signaleringskalender en hulpstructuur groep 4 - pag. 7

Hfst 4 - signaleringskalender en hulpstructuur groep 5 t/m 8 - pag. 11

Elk hoofdstuk start met een schematische weergave het schooljaar, in zorgperiodes en toetsmomenten:

Groep 1 en 2

Groepsplan 1 - aug/okt – extra hulp, direct aan het begin van het schooljaar, n.a.v. overdracht

Groepsplan 2 - okt/feb – toetsmoment cito M., afname bij alle leerlingen groep 2, periode voor extra hulp

Groepsplan 3 - feb/apr - periode voor extra hulp

Groepsplan 4 - apr/juni – toetsmoment cito E., afname bij alle leerlingen groep 1 en 2, periode voor extra hulp

Groep 3 t/m 8

Groepsplan 1 eerste periode - aug/okt – extra hulp, direct aan het begin van het schooljaar, n.a.v. overdracht

Tussenevaluatie - toetsmoment voor risicolezers (opgenomen in de reguliere signaleringskalender)

Groepsplan 1 tweede periode - okt/feb – periode voor extra hulp

Groepsplan 1 eind evaluatie - toetsmoment cito M., afname bij alle leerlingen

Groepsplan 2 eerste periode - feb/apr – periode voor extra hulp

Tussenevaluatie - toetsmoment voor risicolezers (opgenomen in de reguliere signaleringskalender)

Groepsplan 2 tweede periode - apr/juni – periode voor extra hulp

Groepsplan 2 eind evaluatie - toetsmoment cito E., afname bij alle leerlingen

Per zorgperiode worden suggesties gegeven voor interventies (extra hulp). Kijk wat werkt en haalbaar is bij 'dit kind, in deze groep' en leg het vast in het groepsplan. In de boeken 'Protocol leesproblemen en dyslexie' (orthotheek) staan nog meer suggesties voor goed lees/spellingsonderwijs en extra hulp. In elk hoofdstuk staan tevens overgangscriteria en criteria voor dyslexieonderzoek aangegeven.

Groepsbesprekingen

Leerkracht en I.B-er

1. Na eerste signalering in oktober.
2. Na signalering in januari
3. Na signalering in april voor leerlingen die zwak scoren.
4. Na signalering in juni indien gewenst. In de signaleringsbespreking worden de vorderingen van de leerlingen besproken.

Besloten wordt:

- welke kinderen in aanmerking komen voor een didactisch onderzoek.
- over welke kinderen een consultatiegesprek met de schoolbegeleider van CED nodig is.
- welke kinderen in aanmerking komen voor een dyslexieonderzoek.

Signaleringskalender en hulpstructuur groep 1 en 2

Bosos wordt gebruikt als signaleringsinstrument, op basis hiervan worden de groepsplannen gemaakt en krijgen kinderen extra ondersteuning.

Groep 1		
Stap 1	Start schooljaar Augustus tot Juni	Stimuleren van geletterdheid m.b.v. uitgangspunten beginnende geletterdheid, aanbod in de groep, dit is een proces dat het gehele jaar doorloopt. Extra aanbod voor lln. die onvoldoende opsteken van het groepsaanbod (Info verkregen uit intake en gegevens Psz.) Groepsaanbod en aanbod aan subgroep(en) vastleggen in groepsplan. Signaleren m.b.v. de Bosos en dit verwerken in de groepsplannen.
Stap 2	Juni (toetsmoment)	Cito Taal voor kleuters E1 voor alle groep 1 kinderen
Stap 3	Einde schooljaar	Overdracht naar de volgende groep. Bespreken ingevulde Bosos en extra aanbod.
Groep 2		
Stap 1	Start schooljaar	Stimuleren van geletterdheid m.b.v. uitgangspunten beginnende geletterdheid, aanbod in de groep, dit is een proces dat het gehele jaar doorloopt. Extra aanbod voor lln. die onvoldoende opsteken van het groepsaanbod (info verkregen uit overdracht). Groepsaanbod en aanbod aan subgroep(en) vastleggen in groepsplan.
Stap 2	Oktober	Signaleren m.b.v. de Bosos en dit verwerken in de groepsplannen.
Stap 3	Februari (toetsmoment)	Cito Taal voor kleuters M2 voor alle groep 2 kinderen Signaleren m.b.v. de Bosos en dit verwerken in de groepsplannen. Korte februariscreening van Bosos voor alle kinderen.
Stap 4	Februari tot Juni	Stimuleren van geletterdheid m.b.v. uitgangspunten beginnende geletterdheid, aanbod in de groep. Extra begeleiding middels voorschotbenadering, voor lln. met onvoldoende klankbewustzijn (fonemisch bewustzijn) en letterkennis. Groepsaanbod en extra aanbod vastleggen in groepsplan.

Stap 5	April/Mei	Signaleren m.b.v. de Bosos en dit verwerken in de groepsplannen.
Stap 6	Juni (toetsmoment)	Cito Taal voor kleuters E2 voor alle groep 2 kinderen Voor zwakke II met IV en V score; CPS lettertoets/ benoemselheid/ rijmtoets/synthesstoets/analysetoets
Stap 7	Einde schooljaar	Overdracht naar volgende groep.

Stimuleren van geletterdheid, suggesties:

- Interactief voorlezen
- Herhaald voorlezen (bijvoorbeeld met digitaal prentenboek, computer)
- Uitlokken ‘spontane spelling’ door voorbeeldgedrag van leerkracht.
Bijvoorbeeld: hardop uitspreken wat je schrijft, woorden bijschrijven bij een tekening, naamkaartjes bij objecten in de klas, kinderen aanmoedigen zelf iets te schrijven. (Als een kind al echte letters/woorden produceert: fonetisch of fout schrijven is nu nog NIET schadelijk. Het mag uitgebreid bewonderd worden, corrigeren is niet nodig en zelfs ongewenst, tenzij het kind er zelf om vraagt (en dus al verder is in zijn ontwikkeling).
- Fonologisch en fonemisch bewustzijn: Woorden opdelen in klankgroepen, later ook auditieve analyse en synthese MKM woorden (hakken en plakken)
- Structureel visueel én auditief aanbieden
- Werkvormen uit de map ‘fonemisch bewustzijn’
- Lettertaal in de groep.
- Veel mogelijkheden voor lezen en schrijven in de groep
-

Zie voor meer informatie hfst. 2 en 3 en bijlage 7 van het ‘Protocol leesproblemen en dyslexie, groep 1 en 2’.

Voorschotbenadering – extra aanbod voor ‘risicolezers’, januari – juni groep 2.

Doel van de voorschotbenadering is om leesproblemen zo veel mogelijk te voorkomen, door kleuters alvast een voorschot te geven op de leesinstructie in groep 3. Dit wordt gedaan binnen de groep. Kinderen oefenen expliciet met klank-letterkoppeling en fonemisch bewustzijn. Ook wordt ‘spontane spelling’ extra gestimuleerd.

In groep 3 wordt er zoemend gelezen. Het daarom van belang dat kinderen hiermee kennis maken.

Zoemend lezen is de aanpak die kinderen leren om tot vloeiend lezen te komen.

Synthese/analyse is de aanpak die kinderen leren om tot goede spelling te komen.

Activiteiten t.b.v letterherkenning, d.m.v spelletjes en rijmpjes, ondersteund met aanbod/aanwezigheid in groep

Fase 2: manipulatie van klanken/letters

- analyse en synthese MKM woorden, eventueel ondersteund door beelden en woord/letterkaartjes.

Fase 3: klank-letterkoppelingen aanleren

- letters specifiek aanleren: kind schrijft de letter hardop uitsprekend

- letters breed aanbieden – m.b.v. illustraties, tekeningen, klankgebaren, schuurpapierletters, schrijven in zand/scheerschuim, stempels, overtrekken, poppetjes laten lopen over een grote lettervorm, letterspelletjes (memory, lotto,...)

Toetskalender en hulpstructuur groep 3

Schematisch overzicht toetsen en periodes:

	Aug / okt	Okt/nov: (na 8-10 wk)	Okt / feb	Jan/feb:	Feb / apr	April:	Apr / jun	Mei/Juni:
Fonologisch bewustzijn	GP 1 1e P E R I O D E	<i>Audant en audisynt</i>	GP 1 2e P E R I O D E	<i>Audant en audisynt</i>	GP 2 1e P E R I O D E	<i>Audant en audisynt`</i>	GP 2 2e P E R I O D E	<i>Audant en audisynt</i>
Letterkennis: • Letters benoemen • Letters schrijven		Herfstsign. VLL		Wintersign. VLL		Lentesign. VLL		Zomersign. VLL
Technisch lezen • Woorden lezen • Tekst lezen		Fonemendictee		Fonemendictee		<i>Fonemendictee</i>		
Spelling • Letters schrijven		Herfstsign. VLL		Wintersign. VLL DMT kaart 1 en 2 AVI		Lentesign. VLL		Zomersign. VLL DMT kaart 1,2,3 AVI
Begrijpend lezen		<i>Mijlpaaltoets oktober</i>		Cito M3 <i>Mijlpaaltoets oktober</i> <i>PI blok 5 (in overleg met IB)</i>		<i>Mijlpaaltoets oktober</i>		Cito E3 <i>Mijlpaaltoets oktober</i> <i>PI blok 5 en 10 (analyse in overleg met IB)</i>
								Cito E3 3.0

Oktober - registratie:

De resultaten van de DMT (zittenblijvers) niet in Cito Lvs maar in Parnassys. Kies de B(egin) toets.

De resultaten van Avi worden als individuele toets in Parnassys ingevoerd. Registratiebladen in de ordner achter de naam van het kind.

Januari - -registratie:

AVI en DMT registreren in Cito LVS.

April - Registratie::

DMT registreren in Parnassys , kies de M toets.

De resultaten van Avi worden als individuele toets in Parnassys ingevoerd. Registratiebladen in de ordner achter de naam van het kind.

Juni - registratie:

AVI en DMT registreren in Cito LVS.

Afnemen bij alle kinderen (invoeren op VLL website en Cito LVS)

Afnemen bij zwakke leerlingen, zgn. risicolezers (landelijk de zwakste 25% = IV en V scores) (individueel invoeren in Parnayssys)

De toetsscores van VLL worden ingescand en ingevoerd in Parnassys bij de groep.

PI dictee, mijlpaaltoets, fonemendictee, grafemetoets registratiebladen scannen en als bijlage in de leerlingmap in Parnassys.

Interventies:

Zorgperiode : aug – okt, start schooljaar

Wie: Leerlingen die in groep 2 al zijn aangemerkt als ‘risicolezer’, krijgen direct aan het begin van het schooljaar extra hulp.

Wat: Mogelijke interventies:

- o Verlengde instructie VLL
- o Extra oefeningen rijmen, analyse/synthese, klankpositie en leesrichting. Zoveel mogelijk aansluitend bij het aanbod in de groep VLL.
- o Extra oefening letterkennis. Dagelijks flitsen. Letters aanbieden m.b.v. alle zintuigen, stoplichtletters.
- o Interactief voorlezen

In het groepsoverzicht wordt vermeld of een kind ‘risicolezer’ is.

Doel, aanbod en evaluatie worden vastgelegd in het groepsplan. Evaluatie deze periode n.a.v. herfstsignalering.

Zorgperiode : okt- feb, volgt op de herfstsignalering

Wie: Risicolezers. Leerlingen die onvoldoende scores op één van de onderdelen van de herfstsignalering.

Wat: Mogelijke interventies:

- o Verlengde instructie VLL
- o Extra oefeningen rijmen, analyse/synthese, klankpositie en leesrichting. Zoveel mogelijk aansluitend bij het aanbod in de groep VLL.
- o Extra oefening letterkennis. Dagelijks flitsen.
- o Interactief voorlezen
- o Wisselrijtjes / structuurrijtjes / connectrijtjes.
- o Extra oefening spellen m.b.v. BLOON methode.

In het groepsoverzicht wordt vermeld of een kind 'risicolezer' is.

Doel, aanbod en evaluatie worden vastgelegd in het groepsplan. Evaluatie deze periode n.a.v. wintersignalering.

Zorgperiode : feb – apr, volgt op de wintersignalering**Zorgperiode : apr – jun, volgt op de tussenmeting voor risicolezers in april, bijstellen van de aanpak, n.a.v. deze tussenmeting.**

Wie: Risicolezers. Leerlingen die onvoldoende en/of IV/V scores op één van de onderdelen van de wintersignalering.

Wat: Mogelijk interventies:

- o Verlengde instructie VLL
- o Belangrijk!!!: leeskilometers maken
- o Extra oefening letterkennis, m.n. tweetekensklankers / letterclusters. Dagelijks flitsen.
- o Interactief voorlezen
- o Duo lezen
- o Wisselrijtjes / structuurrijtjes
- o Connect Woordherkenning, m.b.v. het boek 'Iets met een muts' in combinatie met R.T
- o Teksten / woordrijtjes en Connectrijtjes lezen en schrijven m.b.v. woordzetterbladen VLL
- o Extra oefening spellen m.b.v. BLOON methode.

In het groepsoverzicht wordt vermeld of een kind 'risicolezer' is.

Doel, aanbod en evaluatie worden vastgelegd in het groepsplan.

Minimum overgangsnorm naar groep 4:

AVI E3 beheersing. AVI M3 in overleg met de IB-er.

Toetskalender en hulpstructuur groep 4

Schematisch overzicht toetsen en periodes:

	Aug / okt	Okt/nov: Tussenmeting 1	Okt / feb	Jan/feb: Hoofdmeting 1	Feb / apr	April: Tussenmeting 2	Apr / jun	Mei/Juni: Hoofdmeting 2
Letterkennis: <ul style="list-style-type: none"> • Letters benoemen • Letters schrijven 	GP 1 1e P E R I O D E	<i>Grafementoets fonemendictee (in overleg met IB-er)</i>	GP 1 2e P E R I O D E	<i>Grafementoets fonemendictee (in overleg met IB-er)</i>	GP 2 1e P E R I O D E		GP 2 2e P E R I O D E	
Technisch lezen <ul style="list-style-type: none"> • Woorden lezen • Tekst lezen 		DMT 1, 2 en 3 AVI		DMT 1, 2 en 3 AVI		DMT 1, 2 en 3 AVI		DMT 1, 2 en 3 AVI
Spelling		<i>Mijlpaaltoets oktober</i>		Cito M4 <i>Mijlpaaltoets januari PI-dictee (in overleg met IB-er)</i>		<i>Mijlpaaltoets april</i>		Cito E4 <i>Mijlpaaltoets juni PI-dictee (in overleg met IB-er)</i>
Begrijpend lezen				Cito M4 <i>Cito Begrijpend luisteren (in overleg met IB-er)</i>				Cito E4

Afnemen bij alle kinderen (groepsgewijs invoeren in Cito LVS)

Afnemen bij zwakke leerlingen (IV en V scores) Lage III mag je ook meenemen, naar eigen inzicht. (individueel invoeren in Parnassys)

PI dictee, mijlpaaltoets, fonemendictee, grafementoets registratiebladen scannen en als bijlage in de leerlingmap in Parnassys.

Voor kinderen die dyslectisch of leeszwak is Cito begrijpend luisteren een optie om beter inzicht te krijgen.

Oktober - registratie:

De resultaten van de DMT niet in Cito Lvs maar in Parnassys. Kies de B(egin) toets.

De resultaten van Avi worden als individuele toets in Parnassys ingevoerd. Registratiebladen in de ordner achter de naam van het kind.

Januari - -registratie:

AVI en DMT registreren in Cito LVS.

April - Registratie::

DMT registreren in Parnassys , kies de M toets.

De resultaten van Avi worden als individuele toets in Parnassys ingevoerd. Registratiebladen in de ordner achter de naam van het kind.

Let op bij kinderen die gedoubleerd zijn. De resultaten moeten vergeleken worden met de leeftijdsgroep.

Avi doortoetsen bij deze kinderen tot het niveau van de groep waar ze zonder doublure in zouden zitten.

Voorbeeld: afname jan groep 4 = M4. Kind met doublure doortoetsen t/m Avi M5. Bij frustratie natuurlijk niet doortoetsen.

DMT niet invoeren op het niveau van de groep maar een jaar later.

Voorbeeld: afname jan groep 4, score registreren in de toets M5

Juni - registratie:

AVI en DMT registreren in Cito LVS.

Interventies:

Zorgperiode : aug – okt, start schooljaar, n.a.v. overdracht hoofdmeting 2 vorige schooljaar

Wie: Risicolezers

Wat: **Let op: Altijd 1 uur extra leesondersteuning !! Goed gedocumenteerd in het groepsplan.**

Mogelijk interventies:

- o Verlengde instructie Estafette TL.
- o Extra leeskilometers maken.
- o Extra oefening letterkennis. Flitsen, mn. tweetekenklinkers en letterclusters.
- o Interactief voorlezen
- o Verlengde instructie Spelling

- o Extra oefening Spelling m.b.v. BLOON aanpak
- o Spellingspiekboekje
- o Leesbladen DMT map/Zuidvallei
- o Connect Vloeiend lezen in combinatie met R.T
- o Bij zeer zwakke lezers Connect Woordherkenning, m.b.v. het boek 'Iets met een muts' in combinatie met R.T
- o

In het groepsoverzicht wordt vermeld of een kind 'risicolezer' is.

Doel, aanbod en evaluatie worden vastgelegd in het groepsplan. Evaluatie deze periode n.a.v. tussenmeting 1. (okt)

Zorgperiode : okt – feb, volgt op tussenmeting 1

Wie: Risicolezers.

Wat: **Let op: Altijd 1 uur extra leesondersteuning !! Goed gedocumenteerd in het groepsplan.**

Mogelijk interventies:

- o Verlengde instructie Estafette TL.
- o Extra leeskilometers maken.
- o Extra oefening letterkennis. Flitsen, mn. tweeteklinkers en letterclusters.
- o Interactief voorlezen
- o Leesbladen DMT map/Zuidvallei
- o Verlengde instructie Spelling
- o Extra oefening Spelling m.b.v. BLOON aanpak
- o Spellingspiekboekje
- o Vergrote teksten, div. soorten bijwijskaarten/afdekbladen
- o Voorlezen van toetsen behalve cito begrijpend lezen
- o Werken met een maatje bij taal, begrijpend lezen en talige rekenopdrachten
- o Connect Vloeiend lezen in combinatie met R.T

In het groepsoverzicht wordt vermeld of een kind 'risicolezer'.

Doel, aanbod en evaluatie worden vastgelegd in het groepsplan.

Zorgperiode : feb – apr, volgt op hoofdmeting 1

Wie: Risicolezers en dyslectische leerlingen

Wat: **Let op: Altijd 1 uur extra leesondersteuning !! Goed gedocumenteerd in het groepsplan.**

Mogelijk interventies:

- o Verlengde instructie Estafette TL.
- o Extra leeskilometers maken.
- o Extra oefening letterkennis. Flitsen, mn. tweeteklinkers en letterclusters.
- o Interactief voorlezen
- o Leesbladen DMT map/Zuidvallei
- o Verlengde instructie Spelling
- o Extra oefening Spelling m.b.v. BLOON aanpak
- o Spellingspiekboekje
- o Vergrote teksten, div. soorten bijwijskaarten/afdekbladen
- o Voorlezen van toetsen behalve cito begrijpend lezen.
- o Werken met een maatje bij taal, begrijpend lezen en talige rekenopdrachten
- o Ralfi-lezen
- o Zeer zwakke lezers: Connect Vloeiend lezen in combinatie met R.T

In het groepsoverzicht wordt vermeld of een kind 'risicolezer' is. Een dyslexieverklaring wordt in de eerste kolom vermeld. Doel, aanbod en evaluatie worden vastgelegd in het groepsplan.

Zorgperiode : apr – jun, volgt op tussenmeting 2

Wie: Risicolezers en dyslectische leerlingen

Wat: **Let op: Altijd 1 uur extra leesondersteuning !! Goed gedocumenteerd in het groepsplan**

Mogelijk interventies:

- o Verlengde instructie Estafette TL.
- o Extra leeskilometers maken.
- o Extra oefening letterkennis. Flitsen, mn. tweeteklinkers en letterclusters.
- o Interactief voorlezen
- o Leesbladen DMT map/Zuidvallei
- o Verlengde instructie Spelling
- o Extra oefening Spelling m.b.v. BLOON aanpak
- o Spellingspiekboekje
- o Vergrote teksten, div. soorten bijwijskaarten/afdekbladen
- o Voorlezen van toetsen, behalve citotoetsen begrijpend lezen.
- o Werken met een maatje bij taal, begrijpend lezen en talige rekenopdrachten

o Ralfi-lezen

In het groepsoverzicht wordt vermeld of een kind 'risicolezer' is. Een dyslexieverklaring wordt in de eerste kolom vermeld. Doel, aanbod en evaluatie worden vastgelegd in het groepsplan.

Minimum overgangsnorm naar groep 5:

AVI E4 beheersing. AVI M4 in overleg met de IB-er.

Toetskalender en hulpstructuur groep 5 t/m 8

Schematisch overzicht toetsen en zorgperiodes:

	Au g/ okt	Okt/nov: Tussenmeting 1	Okt / feb	Jan/feb: Hoofdmeting 1	Feb / apr	April: Tussenmeting 2	Apr / jun	Mei/Juni: Hoofdmeting 2
Technisch lezen <ul style="list-style-type: none"> • Woorden lezen • Tekst lezen 	GP 1 1e P E R I O D E	<i>DMT 1, 2 en 3 alleen gr. 5 DMT 3 alle kinderen DMT 1,2,3 alleen leeszwak gr. 6-8 AVI (tot groepsniveau)</i>	GP 1 2e P E R I O D E	<i>DMT 1, 2 en 3 alleen gr. 5 DMT 3 alle kinderen DMT 1,2,3 alleen leeszwak gr. 6-8 AVI (tot groepsniveau)</i>	GP 2 1e P E R I O D E	<i>DMT 1,2,3 AVI (tot groepsniveau)</i>	GP 2 2e P E R I O D E	<i>DMT 1, 2 en 3 alleen gr. 5 DMT 3 alle kinderen DMT 1,2,3 alleen leeszwak gr. 6-8 AVI (tot groepsniveau)</i>
Spelling		<i>Indien spellingszwak: PI-dictee (in overleg met IB-er)</i>		Cito M.. <i>Mijlpaaltoets januari</i>		<i>Indien spellingszwak: PI-dictee (in overleg met IB-er)</i>		Cito E.. <i>Mijlpaaltoets juni</i>

		Mijlpaaltoets oktober				Mijlpaaltoets april		
Begrijpend lezen				Cito M..				
				Cito Begrijpend luisteren (in overleg met IB-er)				

Afnemen bij alle kinderen (groepsgewijs invoeren in Cito LOVS)

Afnemen bij zwakke leerlingen (IV en V scores) Lage III mag je ook meenemen, naar eigen inzicht. (individueel invoeren in Parnassys)
 PI dictee en mijlpaaltoets registratiebladen scannen en als bijlage in de leerlingmap in Parnasssys.

Voor kinderen die dyslectisch of leeszwak is Cito begrijpend luisteren een optie om beter inzicht te krijgen.

Let op bij kinderen die gedoubleerd zijn. De resultaten moeten vergeleken worden met de leeftijdsgroep.

Avi doortoetsen bij deze kinderen tot het niveau van de groep waar ze zonder doublure in zouden zitten.

Voorbeeld: afname jan groep 4 = M4. Kind met doublere doortoetsen t/m Avi M5. Bij frustratie natuurlijk niet doortoetsen.

DMT niet invoeren op het niveau van de groep maar een jaar later.

Voorbeeld: afname jan groep 4, score registreren in de toets M5

Oktober - registratie:

De resultaten van de DMT niet in Cito Lvs maar in Parnassys. Kies de B(egin) toets.

De resultaten van Avi worden als individuele toets in Parnassys ingevoerd. Registratiebladen in de ordner achter de naam van het kind.

Januari - -registratie:

AVI en DMT registreren in Cito LVS.

April - Registratie:

DMT registreren in Parnassys , kies de M toets.

De resultaten van Avi worden als individuele toets in Parnassys ingevoerd. Registratiebladen in de ordner achter de naam van het kind.

Juni - registratie:

AVI en DMT registreren in Cito LVS.

Zorgperiodes:

Het schooljaar wordt verdeeld in de onderstaande periodes waarin extra zorg wordt gegeven. Elke periode volgt op een toetsmoment en eindigt met een toetsmoment. De doelstellingen en het aanbod worden bepaald en geëvalueerd aan de hand van deze toetsmomenten.

In de kolom van het groepsoverzicht wordt vermeld of een kind 'risicolezer' is. In het groepsoverzicht wordt vermeld of een kind 'risicolezer' is. Een dyslexieverklaring wordt in de eerste kolom vermeld.

Doel, aanbod en evaluatie worden vastgelegd in het groepsplan, ouders worden door de leerkracht op de hoogte gesteld van de extra hulp.

Zorgperiode : aug – okt, start schooljaar

Wie: Leerlingen die uit het vorige schooljaar zijn overgedragen als 'risicolezer' of dyslectisch.

Zorgperiode : okt- feb, volgt op tussenmeting 1 (okt, opgenomen in standaard toetskalender, alleen voor 'risicolezers')

Wie: Risicolezers en dyslectische leerlingen.

Zorgperiode : feb – apr, volgt op hoofmeting 1 (Cito M..., opgenomen in standaard toetskalender, alle leerlingen)

Wie: Risicolezers, dyslectische leerlingen en nieuwe risicolezers (leerlingen die IV/V scoren op één DMT M., AVI M.. of spelling M..)

Zorgperiode : apr – jun, volgt op de tussenmeting voor risicolezers in april, bijstellen van de aanpak, n.a.v. deze tussenmeting.

Wie: Risicolezers en dyslectische leerlingen

Zorgperiode april- juni wordt geëvalueerd m.b.v. hoofdmeting 2 (Cito E... / Entreetoets)

Let op: Altijd 1 uur extra leesondersteuning !! Goed gedocumenteerd in het groepsplan

Mogelijke interventies

- Maak gebruik van het extra aanbod in de methode Estafette (TL)
- Voorlezen (cito) toetsen behalve de cito begrijpend lezen (ook voor dyslectische kinderen)

Automatiseren van woordherkenning:

- Wisselrijtjes of connectrijtjes
- Woordflitsoefeningen (kaartjes of computer)

Verbeteren vlotheid en vloeiendheid:

- Herhaald lezen (tekst vloeiend gelezen door leerkracht, dan door leerling zelf)
- Samen hardop lezen

Spellingpatronen onthouden / correct toepassen spellingsregels:

- Extra instructie en inoefening m.b.v. spellingsmethode
- Woorden voor, tijdens en na het spellen hardop laten uitspreken (koppelen auditieve en visuele informatie)
- Visueel inprenten woordbeelden
- BLOON
- Aanleren van zelfcorrectiestrategie
- Spellingspiekboekje en/of kaart
- Connect vloeiend lezen i.c.m. RT
- RALFI lezen

Rol van ouders

De leerkracht is verantwoordelijk voor het wel of niet slagen van de lees- en spellingsbegeleiding. Ouders kunnen slechts een ondersteunende rol vervullen. Het is belangrijk dat de leerkracht ouders uitlegt hoe ze met hun kind kunnen lezen, maar ouders zijn niet verantwoordelijk voor het wel of niet slagen van de begeleiding.

Wanneer is de hulp van ouders effectief?

- Als ouders een actieve rol willen spelen bij het verbeteren van de leesontwikkeling van hun kind. Kwaliteit en regelmaat zijn daarbij belangrijk. 4x een kwartier met volledige aandacht samen lezen heeft meer effect dan 1x per week een uur afraffelen.
- Begeleiding op school en thuis worden op elkaar afgestemd. Ouders ondersteunen het lezen door de vaardigheden die in de instructie aan bod zijn geweest, in te oefenen door boeken te lezen op beheersingsniveau. Ook voorlezen blijft heel belangrijk!
- Een ontspannen relatie tussen ouder en kind is belangrijk voor effectieve hulp.
- Ouders kunnen betere resultaten bereiken met hun hulp, als ze weten hoe ze hun kind kunnen ondersteunen tijdens het lezen (keuze materiaal, voordoen, samen lezen, hoe corrigeren)
- Neem bij de evaluatie van een zorgperiode ook de eventuele hulp van ouders mee.

Mogelijke compenserende maatregelen voor dyslectische kinderen

Wanneer leerlingen gebruik maken van compenserende maatregelen, dan wordt dat genoteerd in het groepsoverzicht bij de onderwijsbehoeften.

- Gebruik maken van vergrote teksten
- Maatjeswerk bij zaakvakken, begrijpend lezen en taalopdrachten
- Gebruik maken van afdekbladen en/of bijwijskaarten

- Voorlezen van methodetoetsen
De toetsen van Cito LOVS moeten door álle leerlingen onder dezelfde omstandigheden worden gemaakt, om een goede analyse mogelijk te maken op groepsniveau, schoolniveau en bovenschools niveau. Dit betekent dat de begrijpend lezen toets voor dyslectische leerlingen ook niet mogen worden voorgelezen. Wel is het mogelijk om aanvullend de Cito begrijpend luisteren toets af te nemen.
- Methodetoetsen eventueel mondeling i.p.v. schriftelijk overhoren
- Vereenvoudiging en/of verkorting schrijftaken
- Gebruik maken van een tafelkaart of spiektabellen bij complexe sommen (bij automatiseringsmoeilijkheden)
- Spellingspiekboekje
- Het maken van schrijfp opdrachten op de computer met spellingscontrole
- Ouders kunnen overwegen om ondersteunende spraaksoftware aanschaffen, zoals Kurzweil, Sprint plus of een Daisy speler.
- School kan bij Dedicon bestanden bestellen voor spraak ondersteunende software, zoals Kurzweil, Sprint plus of een Daisy speler.

Cito Eindtoets en overdracht naar VO dyslectische leerlingen

Voor leerlingen met een dyslexieverklaring is een speciale editie van de Cito Eindtoets beschikbaar. De inhoud van de toets is hetzelfde, de afname verloopt anders. Er is een CD met gesproken opgaven, een zwart/witversie van de opgaven en een vergrote versie van de opgaven. Overleg met de dyslectische leerling welke aangepaste vorm voor hem/haar het beste werkt. Meer informatie www.citogroep.nl.

Wanneer overwegen wij dyslexieonderzoek:

Eind groep 3 kan er nog geen dyslexie onderzoek plaatsvinden. Een dyslexie onderzoek kan afgenomen worden na anderhalf jaar leesonderwijs. De hulp aan risico leerlingen moet voortgezet worden.

De criteria voor een aanvraag is

- dat er 1 uur extra leesonderwijs gegeven worden per week voor 2 zorgperiodes
- de leerling voldoet aan de criteria voor door de zorgverzekering vergoed dyslexieonderzoek en behandeling of het team heeft een specifieke hulpvraag, m.b.t. lees/spellingsproblemen, waarbij een dyslexieonderzoek antwoord zou kunnen opleveren.

Wanneer een leerling niet aan de 2 voorwaarden bij het tweede punt voldoet, maar ouders overwegen een onderzoek op eigen initiatief, dan werken wij in redelijkheid mee.